

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Utólag: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Addig verték félre a harangokat, míg a szabadelvűpárt maga is megijedt a tüztől és sietett hamarosan elfojtani olyképen, hogy mindegyik tagja belső meggyőződését alárendelte a pártérdeknek. Mondhatom, dicső kompánia! A vezérük egy hiszterikus alkotmány — analfabéta, ők maguk dróton rángatható majmok.

Néhány héttel ezelőtt valószínűleg lelkiismeretfurdalás folytán, megszállta őket az önkéntesség. A sváb negyvenéves lett és megjött az esze. Tervezgetek okosat, illőt, hazafias cselekedeteket. No de nem azért szabadelvű a szabadelvűpárt, hogy ne hasonlítson tökéletesen az ideális svábhhoz. A hogy megjött, rögvést el is ment — az esze, s ma értekezletük után, mikor az ész hiánya feltétlenül megállapítható, megint buta, érzéketlen manulok lovagok.

Valószínű, hogy Tiszának Bécsből küldték az ordrét, hogy tartsa össze szétmáltni akaró pártját — mindenáron. Tisza eleget tett a napiparancsnak. Engedelmes, szelíd birka-nyáj a szabadelvűpárt. A haragos pásztor ostort csördített, hát hogy is mernének ők renitenskedni?

Itt a Törő féle vendéglő kertjében eszünként a harmadik szomszédságból nótaszó hangzik. Képzetlen, érdes férfihangok olvadnak össze a Marseilles erőteljes, hatását soha nem tévesztő melódiájába. Szilaj erővel zengnek a nóta végső sorai:

Ki ellenáll, hadd vesszen ő,
 Szabad lesz a jövő!

Ott a szomszédban a debreceni nemzetközi szociálisták dalárdája tanulja a munkás-indulót, amelynek szövegét Gáspár Imre írta 20—25 év előtt. Ki hitte volna akkor, hogy az a szociálista párt valaha a kamarilla és a császármadarak szövetségese lesz és éppen akkor, mikor a függetlenségi és 48-as párt éppen az ő utjakat egyengeti az érvényesülés felé? Igazán gondolkodóba kell esni még az általános, titkos szavazati jog leglelkesebb híveinek is a felett, hogy megérdemlik-e azok az általános szavazati jogot, akik politikailag ennyire megbízhatatlanok?

Az angol vendégek vasárnap a nagytemplomban hallgatnak istenitiszteleket, ahol 56 éve Kossuth Lajos hallatta mennydörgő szózatát. Milyen kedves figyelem volna, ha rövid angol hitszónoklatot és imát hallhatnának vendégeink vasárnap a szószékről? Hogy

megemlegetnék érte Debrecen nagyidők múltán is!

Ez csak ötlet, de meg lehetne megvalósítani.

„Koronatanács.”

Írta: **Bakonyi Samu.**

Távol a magyar hazától, idegen bércek enyhető völgyében ült tanácsot Magyarország sorsa fölött a magyar király. Hetvenöt esztendőnek szenvedéseire nem itthon, mi köztünk keres enyhülést. A magyar levegő izgalmas feszültségét kerüli a király s pihenést itt nem remél. Pedig bármily magasan csapkod is küzdelmeink árja, hűségünk őrizné most is fölként személynének nyugalmát minden ármány és minden veszedelem ellen. Hiába. Nem a leghivebb nemzet legszentebb vágyai töltik be most királyi szívet. Sőt éppen amiatt borul lelke sötét aggodalmakba, hogy ezeket a jogos vágyakat a rohamos idők ereje immár annyira megérelte, hogy teljesedésük elé gátat sokáig már a királyi akarat sem emelhet. Mert az idők járása évtizedeken át is lassu lehet egy túrelmes nemzet életében. De ha a nemzeti küzdelem hurját tulfeszítik, könnyen kettépattan az és ilyenkor a lekötött idő szárnya újból magasra lebben és száll sebesen és feltartóztathatnúl a nemzeti ideálok ormói felé.

A fölzsabadult közszellem szárnyait lefogni többé nem adatott hatalom a legnagyobb földi hatalomnak sem. Nem, még ha nyers erőszak minden fegyverét rászégezik is. Nincsen golyó, mely odáig érjen, ahol a tökéletes igazság utján járó nemzeti akarat nyomul előre az elmaradhatatlan győzelem felé. Az érte küzdők sorait megtizedelhetik. A gyöngéket megfélemlíthetik. Az eladókat megvásárolhatják. De egy egész nemzet elszánt erejét soha többé le nem nyugózhatik. Még ha az anyagi erő túlsúlyával ideig-óráig felülkerekednének is, a nemzeti eszme maga élni fog és erősebb marad minden más uralomnál. A küzdelemben kidőlt harcosok helyére újak sorakoznak s a nemzet kifogyhatatlan hadseregét semmiféle más hadsereg le nem győzheti. Ma pedig egy az egész magyar nemzet abban a rendíthetetlen elhatározásában, hogy a harcot addig abba rem hagyja, míg az örök igazság követelményeinek ér-

vényt nem szerez s a hosszú megálázás szennyét becsületéről le nem mossa.

Mert, ha egyszer ez a harc megindult, egy ezeréves államalkotó nemzet nem tűrheti tovább, hogy éppen legelső helyre került állami szervének életműködése az egész szervezet életétől idegen maradjon. Csak a létező állapotoknak öntudatlanul is idegen érdeket szolgáló fanatikus hívei láthatnak ott nemzeti fejlődést, ahol jogainak érvényesüléséhez nem juthat el a nemzetnek legelső életető és fentartó ereje: a nemzeti nyelv. Nem királyi kegyesség morzsáiból kell a magyar nyelv hatalmának gyarapodnia. A nemzet természetes joga nem lehet a királyi hatalomnak tárgya más-kép, csak mint az alkotmányos gondoskodás és minden támadás ellen való oltalmazás egyik magasztos feladata.

A magyar nép kipróbált politikai érettsége jól tudja, hogy igazságát a nemzeti jogok ellenzótól hiába várja és a pillanatszülte ígérek helyett az egész nemzet győzelmétől reméli és bizsonnyal el is nyert vágyainak teljeseését. Ezalatt azonban a messze Ischl császári nyaralójában a király maga köré gyűjtötte tanácsosait. Azokat, akiket a nemzet akarata ellenére küldött kormányzásunkra s akik nem tudnak velünk semmire se menni. És azokat is, akiknek a mi ügyünkhöz nincsen semmi közük, de akiket most az ügyefogyotaknak segítségére rendel a császári parancs. Ezt hívják közönséges nyelven koronatanácsnak.

Várhatunk-e mi bármi jót olyan tényezők közreműködésétől, akik alkotmányunk szerint minden magyar ügyre való befolyásból kerekken ki vannak zárva. Mert a hadsereg magyar csapatainak magyarságához a védelem közösségének semmi alkotmános köze nem lehet. Ez a kérdés kizárólag a magyar király és a magyar országgyűlés dolga. Az osztrák kormány ennek az intézésére semmi befolyást jog szerint nem gyakorolhat s a közös hadügyminiszter is csak a foganatosítására, nem pedig az elhatározás irányítására, bir alkotmányos hatáskörrel.

De hát hiába tanácskoztak. A magyar nemzetet a maga egyenes útjáról immár sem fortélylyal, sem erőszakkal leszorítani nem lehet. Az agg király szívet talán egy ideig még reménység-

Szinehagyott ruhákat
 hivatos színekre fest,

Hrabéczy Antal

gőzerőre berendezett ruhafestő intézete
 Debrecen, Széchenyi-u. 42.

gel kecsegteti az idegen tanács. De majd eljön a kiábrándulás ideje s talán megérzi a király, hogy sok szenvedésének egyetlen igaz balsama a leghibebb nemzet boldogsága lehet.

A válság.

A szabadelvű párt értekezlete s az ischli tanácskozások után ismét a várakozás mozdulatlan pontjára jutott a politika. Az országgyűlés szeptember 15-ikén való megnyitására, vagy legalább az azt megelőző pártkonferenciáig aligha történik valami lényeges. Báró Fejérváry Géza ügyvezető miniszterelnök tegnap délután Budapestre érkezvén, lakására hívatta kabinetjének tagjait s velük hosszasan tanácskozott. Bizonyos, hogy az Ischlben kapott utasításokat tárgyalták s ennek megfelelőleg osztották ki egymás közt a további szerepeket. Fejérváry különben az ischli dolgokat erősen titkolja s a profán világ számára nem árul el azokból semmit. A hozzá intézett kérdések elől azzal tér ki, hogy az ellenzéki szövetkezet vezérbizottsága is hallgat jövődöntő taktikájáról, tehát joga van neki is hallgatni.

Egy bizonyosnak látszik: Fejérváry báró kezdi belátni, hogy a katonai követelések teljesítése nélkül az ellenzéki koalíciót kormányalakításra birni nem tudja s ez irányban minden kísérlet hiába való. A magyar vezényleti és vezérleti nyelvet Fejérváry maga sem akarja, tehát ennek elfogadására egyáltalán nem tett előterjesztést az uralkodónak s így kizárta azt, hogy a király és a mai parlamenti többség között a legfőbb ellentét kiegyenlítődjék. Következik tehát — az országgyűlés újabb, esetleg bizonytalan időre való elhalasztásával — ismét a huzás-halasztás, a politikai kiéheztetés taktikája. A Tisza István gróf által együtt tartásra birt, erkölcsi és számbeli erőiben megfogyatkozott szabadelvű párt pedig addig a várakozás álláspontjára helyezkedik. — De ugyan mire vár? Nem segít már rajta sem

az általános titkos választói jog jelszavával megkezdett csufos játék, sem a nemzetközi szociálisták szövetsége, — egy újból meg-ejtendő esetleges választás pedig úgy el fogja söpörni ezt a pártot, hogy irnagnak való is alig marad belőle.

Minisztertanács.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök titkárával, Skerlec Iván báróval tegnap délután Budapestre érkezett. A miniszterelnök egyenesen a lakására hajtott, titkára azonban a miniszterelnökségre ment s onnan értesítette az összes minisztereket, hogy Fejérváry Géza báró a miniszterelnöki palotában várja őket. A miniszterek össze is gyűttek a miniszterelnöki palotában és Fejérváry hosszabb tanácskozás során közölte velük az ischli ut eredményeit.

A szabadelvű párt új programja.

A Pol. Ért. írja: Ma már nagvobbára elszéledtek és a vidékre hazautaztak a szabadelvű pártnak azon tagjai, akik a legutóbbi pártértekezletre Budapestre összejöttek. Most egyelőre csend lesz és legfeljebb otthon beszélnek meg a pártértekezletből kifolyólag történeteket és az ezzel összefüggő dolgokat. Különösen a szabadelvű párt új programja az, ami leginkább foglalkoztatja a politikai köröket, nemcsak a fővárosban, de a vidéken is. Tisza István gróf, a párt vezére visszautazott Gesztre, ahonnan valószínűleg szeptember 12-ig nem is tér vissza s ahol gazdasági dolgain kívül az új programnak egyes részletein is fog dolgozni. Visszavonultságának egyhangú napjait legfeljebb egy-egy ritka alkalommal rendezett mulatság szakítja meg, amikor a volt miniszterelnök szenvedélyesen táncol reggelig, még most is, bukása után. A szeptember 12-én megtartandó előleges értekezleten fogja megvitatni a tárgyat képezni az, hogy a szeptember 15-én tartandó képviselőházi ülésen a szabadelvű párt egy kormányral, mint koalícióval szemben milyen állást foglaljon el? Ez alkalommal precizizálni fogják azokat a vitás kérdéseket is, amelyek arról szólnak, hogy a szabadelvű párt a megváltozott viszonyokhoz képest régi programján minő változtatásokat tegyen. Különösen illeti ez a Fejérváry-kormányt eddig már esetleg ismeretessé váló terveit és az azokban foglalt új programot. Ezek közül a katonai pro-

gramm, amely hosszabb idő óta napirenden levő kérdés, valamint az újabb felvetett általános választói jog és a szociális reformok kérdése már most élénken foglalkoztatják a szabadelvű párt tagjait és már most tapasztalhatni azt, hogy ezen kérdésekben a legkülönbözőbb felfogások állanak egymással szemben. Biztos forrásból arról értesülünk, hogy a szabadelvű párt legtekintélyesebb tagjai a 23-iki értekezlet után privát körben kijelentették, hogy azon esetre, ha a mostani alkotmányellenes kormány megmarad, meg fogják követelni, hogy a szabadelvű párt határozott állást foglaljon a törvénytelen kormány ellen. Ha pedig a szabadelvű párt ezt nem tenné, akkor a pártot ott hagyják még azok a politikusok is, akik ma leghatározottabban állást foglalnak Tisza István mellett.

Bánffy nyilatkozata.

A prágai Politik című újság azt írta Bánffy Dezső báróról, hogy három napig Bécsben tartózkodott és ez alatt az idő alatt Pittreich közös hadügyminiszterrel tárgyalt. Bánffy Dezső báró most megcáfolja e híresztelést és kijelenti, hogy Pittreich hadügyminiszterrel sohasem tárgyalt. Bécsben csupán néhány óráig időzött és finánciális ügyeket intézett el.

Itt említjük meg, hogy egy laptudósító felkereste báró Bánffy Dezsőt, hogy megkérdezze véleményét a szabadelvű párt határozatáról. Bánffy a következő nyilatkozatot tette:

— A szabadelvű párt határozata *semmi irányban sem befolyásolja a politikai helyzetet. A koalíció továbbra is rendületlenül megmarad a maga álláspontján.* A szövetkezett baloldali álláspontját fel nem adhatja, de a megoldás kérdésében a nemzet jogainak feltétlen és teljes épségben tartása mellett elmegyem addig a határig, ameddig ez éppen ezeknek a jogoknak az érintése nélkül lehetséges. A szabadelvű párt állásfoglalása lényegében nem befolyásolja a politikai helyzetet azért sem, mert nem váltott ki, nem okozott párt eltolást. Ha a szabadelvű párt úgy határoz, hogy feloszlik és részben a disszidensekhez, részben az újpártosokhoz csatlakozik, akkor ez a körülmény a koalíció kebelén belül mindenesetre erősítette volna azoknak a közjogi álláspontját, akik a dualizmus hívei, így azonban a helyzet érdemét nem érinti.

A bilincs.

Hetekig, sőt hónapokig tündött fölötté Szamossy Béla, míg végre odáig jutott, hogy így szól magában:

— Hát miért ne? Harminckét évemmel nincs-e jussom zavartalan, boldog élethez? Miért legyen éppen én előttem zárva örök időkre a családi örömök nyugodt, békés esőndje. Hányan tettek így ifju, megdondatlan fejjel, mint én. Aztán elkövetkezett a férfias megállapodás. Szakit a multtal és derűs, nyugalmas jövőt épít.

Harminckét esztendőse, a leány most töltötte be 20-ik életévét. Elég szép karriére áll a fiatal miniszteri titkár előtt arra nézve, hogy elfogadható parti legyen. A leány szereti őt. Igen, szakit a multtal, annyiközös multjával és megkéri Lajthay Bella kezét. Hogy hajlik feléje a szép leány, arról meggyőződött és ahhoz sem fér kétség, hogy a szülők jóvá ne hagyják e házasságot.

Eltökélte, hogy egy levélben kéri meg apjától a leányt, miután határozott bizonyosságot szerzett róla, hogy nem kap kosarat.

Eppen ebbe a levélbe akart belekapni, mikor idegesen szólalt meg a villamos csengő az előszobában.

Ugyanilyen tempóban nyílt föl az ajtó pár pillanat múlva.

Szamossy Béla elsápadt, mikor a váratlan vendég belépett.

— Talán kellemetlenül lepett meg? kérdezte a még mindig szép asszony, a ki tán egy két évvel már meghaladhatta Szamossy korát, de ez semmit sem ártott a pikáns szépségnek.

— Valóban nem vártam.

— Én ellenben már három hét óta várlak — hiába. Nagyon el lehetsz foglalva, barátom; tette utána és szurós tekintettel nézett föl a zsölyérről, a melyre kínálás nélkül helyezkedett el.

— Igazad van, Agnes, nagyon sok...

— Eh, mire ez a hiába való fecsegés, mikor pár szóban tisztázhatjuk a dolgot. — Házasodni készülsz és ilyenkor a dolog rendes körfutása szerint lerázzuk a szeretőt; a szeretőt, a ki tíz éven át megérett arra, hogy tudadjunk rajta. No, hát én nem vagyok alkalmas médium erre.

— De...

— De feleségül akarlak venni; nemde? És tudod mit jelentett volna ez? Szakitani férjem családjával, a ranggal, a móddal. Szóval olyasmikről kellett volna lemondani, a mire én képtelen vagyok. És végre, ha tíz évig nem tonchirozott a viszonyunk, mért találod ely elviselhetetlennek a következő években? Meg akarsz nőszülni, szűköged

van névfentartóra. Nagy szó ez rám nézve, Béla, mert szeretlek. Nehéz lesz a tudat, hogy más nővel osszam meg, a mi addig kizárólag az enyém volt; a szerelmedet, de a „meg kell lenni“ olyan hatalmas ur, a ki előtt kénytelen vagyok fejet hajtani. Azt azonban, hogy örökre lemondjak rólad, még elgongolni is képtelen vagyok. Nőszülj meg. A feleségedet, behozod a társaságunkba és jó barátom lesz, mint te jó barátja vagy az uramnak. Hahaha! Bolond törvényeket szab elénk ez a társadalom. Fejet hajlok előtted. Arra azonban semmi hatalom se bír rá, hogy téled elváljak, semmi; érted? érted?

Még sokáig beszélt az asszony és a férfi egy szó megszakítás nélkül hallgatta. Aztán bucsut vett tőle. Hosszu, forró csókban fejezte be és szenvedélyes hangon szólt vissza, mielőtt — a mint jött — tolvajmódra elosont volna: „For ever, for ever!“

Elment az asszony és a férfi egyedül maradt. Mozdulatlanul állt. Bémultan nézett maga elé, és szinte megrokkant alakja a nehéz, de soha le nem rázható bilincs alatt.

Talált egy leányt, akiben föllelte mindazt az ideált, amit a saját, boldog családi tüzhelye mellett képzelhet valaki. Semmi sem gátolja szép álma megvalósulását. Örökre magához láncolja azt a bűbajos, azt a szüzesen tiszta teremtet, akinek cseré-

A szocialisták mozgalma.

A nemzetközi szocialisták nagy erővel folytatják akciójukat az általános választói jog dolgában. A jövő vasárnap negyvenhat vidéki községben, szeptember harmadikán huszonegy községben és végre szeptember 10-én nyolc községben tartanak népgyűlést, amelyeken mindenütt előterjesztik a budapesti országos népgyűlés határozatát. Szeptember tizedikén Budapesten lesz országos pártgyűlés, amelynek napirendje: Harc az általános választói jogért.

A nemzeti ellenállás.

Szilágyvármegye tegnapi rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a nemzeti ellenállásban való közreműködés miatt esetleg üldözést szenvedő tisztviselők fizetésének fedezésére 10 százalékos pótdadót vet ki s köszönetet szavazott Wesselényi Miklós bárónak a tisztviselők részére följajlott tízezer koronaért. Ezután a nemzeti ellenállás módzatairól hoztak határozatokat s a kormány intézkedését az állandó választmány javaslatára, mint a hazafialanságnak szégyenletes okmányát irattárba helyezték.

Tarka históriák.

N. báróné becsipte az ujját az ajtóba.

— Az bánt legjobban, — mondja egyik ismerősének, — hogy nem leszek képes zongorázni.

— Ah! — feleli az ismerős — ez bizony nagy veszteség lehet... a bárónéra nézve.

— Kérek alássan egy kis alamizsnát!

— Koldusnak nem adok semmit!

— Hát csak nem lehetek a maga kedvéért milliomossá?

(A gyerek mamájához.) Ej be szép kis leányka; talán bizony a papája olyan szép ember?

— Mi volt az édes apám utolsó szava?

— Oh a papának nem is volt utolsó szava. A mama egész haláláig az ágya mellett ült.

Egy ur nagyon kikel a háboru ellen. Valaki közbeszól: Önnek bizonyosan valami közeli rokona halt meg a háboruban?

ben egy szerelemmel teli szívet ad ugyan, de.....

Beleviszi abba a társaságba és tudatosan ráosztja azt a szerepet, amit tudtán kívül lát el már évek óta egyik jó barátja.

Hány kiadásban találja ezt a társaság majd minden rétegében. Talán tíz, husz, harminc ilyen alak megy el mellette napjában. Mennek boldogan, elégedetten s tán egész nyugodt lelkiismerettel.....

Összerázkódott. Minden mozdulatnál, mintha éles hangon esőrpölné az a bilincs.

Szamossy Béla tán nem birt fölemelkedni a helyzet magaslatára; tán hyperdeista volt. Valami eféle.

Leült és ezeket vetette papírra.

Kedves Bella!

Csak e pár szóban veszek öntől búcsút, mer' hosszú utra megyek. Lehet, hogy többé nem látjuk egymást. Éljen boldogul és kísérje az Isten áldása.

Igaz tisztelője

Szamossy Béla.

Ugyanarra a papírr írtam e pár sort, a melyen megakartam kérni a kezét.

És hány alakban találja föl magát Szamossy Béla a társaságban. Tán tíz, husz, harminc ilyen alak megy el mellette naponta. Tán azoknak tágabb a lelkiismeretük, mint az övé.

Kövér Ilma.

— Igen, a feleségem első urát lőtte le egy ostoba ágyugolyó.

— Ha valaki lop, bizonyosan elérkezik az a perc, amikor a bűnét meghánja.

— Na halljal! Hát maga még sohasem lopott csókot?

— Dehogyan nem. Csakhogy azt a kisasszonyt később feleségül vettem.

Foglalni ment a végrehajtó egy végzett földesurhoz.

— Hol kezdjük meg?

— Kezdek ezen a vén butoron! — kiáltja dühösen a földesur, rámutatva az — anyósára.

A. Bőrszató időköt élünk.

B. Hogy-hogy?

A. Rémi 6 rossz napok következnek reánk.

B. Miért?

A. Karácsony is péntekre esett...

B. Hát aztán?

A. Ujév is péntekre esik. Tudod mi volna még ehhez valóságos csapás?

B. Mi?

A. Ha az új év tizenharmadikára esnék.

Béketárgyalások.

Talán ma érkeztek eddigé a legellentmondóbb jelentések a béketárgyalásokról. A híradások egy része a békét nagyon valószínűnek látja, a többi ellenben már befejezett dolognak tartja a tárgyalások teljes meghiúsulását. Mégis az általános benyomás az, hogy a pesszimistikus hírek vannak túlsúlyban. Japán hír szerint Komura legutóbbi közvetítő indítványát, amely Oroszországot a kifejezett hadisarc fizetésétől megkíméli, ultimátumnak tekinti és elutasítása esetén a háborút folytatja. Már pedig Lamsdorff orosz külügyminiszter nyilatkozatát, amelyet az amerikai követnek tett, csak is elutasítónak lehet felfogni. Ilyenformán már csak Roosevelt elnök diplomáciája és esetleg a békemeghatalmazottak személyes tapintata odázhathatja el a nyílt szakadást. Pedig már ugy Oroszországnak, mint az egész világnak nagyon érdekében volna, hogy az áldatlan vérontás, amely másfél esztendő óta folyik a keleti harcmezőkön, véget érjen.

Mai távirataink a következők:

A béke kilátásai.

Páris, augusztus 26.

A *Matin* szentpétervári levelezője jelenti, hogy a béke eszméjéről orosz részen már teljesen lemondtak.

Páris, augusztus 26.

A *Matin* portsmouthi levelezője jelenti: *Takashira* japáni meghatalmazott ki jelentette, hogy mindennek vége, mert meghiúsult a legutolsó lépés is, melyet Roosevelt Mayer nagykövet útján Péterhofban megkísérelt. Witte, ki Rosen báróval és Pakotilovval Magnoliába ment, onnan tegnap késő estig még nem tért vissza.

New-York, augusztus 26.

A *Sun* írja: A legutóbbi portsmouthi táviratok pesszimistikus hangja ellenére is arról a reményről, hogy a konferencia eredménnyel fog végződni, nem mondtak le, mert biznak Rooseveltben, akinek eddig minden vállalkozása sikerült. Az esetre azonban, ha a meghatalmazottak maguktól nem tudnának meggyezésre jutni, hátra van még utolsó eszközül a diplomáciai nyomás és azt hiszik, hogy Roosevelt már erre nézve is puhatalózkodott a semleges hatalmakkal. Maga Roosevelt még mindig a békét reméli.

Japán követelése.

London, augusztus 26.

A *Morningpost* jelenti Portsmouthból,

hogy Japán 120 millió font sterling békeért követel. Oroszország ellenben csak 50 milliót hajlandó fizetni. A *Times* jelenti Portsmouthból, hogy jól értesült japáni forrásból azt a hírt kapta, hogy Japánnak Szachalin szigetére és a hadikárpótlásra vonatkozó utolsó javaslata ultimátumnak tekintendő.

Választott bíróság a vitás kérdésekben.

Portsmouth, augusztus 26.

Az orosz békekövetek ma kimerítő közleményt küldtek Péterhofba, amelyet ma reggel Peirce helyettes államtitkár nyújtott át nekik. A közlemény kétségkívül Roosevelt elnök legutóbbi javaslatát tartalmazza. A javaslat szerint a két állam képviselőiből összeállított választott bíróság döntene arról az összegre nézve, amelyet Oroszország Szachalin északi felének visszavásárlása fejében fizet.

Az orosz külügyminiszter nyilatkozata.

London, augusztus 26.

Szent-Pétervárról jelenti: *Lamsdorff* gróf külügyminiszter a japáni követelések ügyében következőleg nyilatkozott:

— Oroszország végleges elhatározása az, hogy hadikárpótlást semmitéle formában és semmiféle ürügy alatt sem fizet. Nem annyira fizetendő összegről, mint inkább az elvről van szó, hogy Oroszország hadikárpótlást nem fizet. Ez ugyanis nemcsak Oroszország egyéb érdekeivel ellentétes, de annak a pozíciónak sem felelt meg, melyet ellenfelünk most elfoglalt.

Ennek a nyilatkozatnak annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert a külügyminiszter azt közvetlenül *Mayer-Lengeler* amerikai nagykövetnek a cárnál Péterhofban történt fogadása után tette.

Egyház és iskola.

Bőszörményi Róza hajdunánási polgári leányiskolájában szeptember 1-én kezdődnek a beiratások.

Iskolai értesítés. Az ágostai hitvallású evangélikus elemi iskolában a beiratások szeptember 15. 16. 18 és 19. napjain lesznek, mindig csak délelőtt 9—12 óráig. A tanítás az építkezés miatt szeptember 20-án kezdődik. A tandíj a beiratás alkalmával előre fizetendő. Egyéb felvilágosítást addig is készségesen ad a lelkesi hivatal. *Materny Lajos*, iskolaszéki elnök.

Az ünneplő kegyesrendiek. A debreceni r. kath. főgimnázium kegyesrendi tanári kara ma ese ünneplő Calasant szent József emlékét. Vasárnap délelőtt hálaadó istentisztelet lesz.

H I R E K.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A vasárnapi istentiszteletek a következők: Nagytemplomban Jánosi Zoltán. Kistemplomban Kolozsváry Mihály, Ujtemplomban Uray Sándor, ipotálytemplomban Szele György lelkész, Csapókerben Kovács János, Homokkerben Papp László.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet *Hudák János* segédlelkész végzi.

— **Színház-bizottsági ülés.** A város színház-bizottsága pénteken délután *Kovács József* polgármester elnöke alatt. A bizottság utasította a színház vezetőségét, hogy a földszinti folyosón a ruha-fogasok elhelyezésénél közbiztonságra, tűzrendészeti viszonyokra legyen tekintettel. A bizottság megengedte, hogy a színházvezetés szeptember 20-án megkezdhesse az előadásokat, a bérleteseket azonban csak 23-án. Az új páholyok bérlettel: *Kaszinó*, özv. *Balszter* Ágostonné, *Csiky Lajos*, dr. *Megyeri Pál*, *Márk Endre*, *Poroszlay László*, dr. *Nagy Lajos*, *Szilágyi Imre* és dr. *Balkányi Ede*. Az igazgató 4 új

szellőztetőt kért, de a kérelmet csak a vilamos-telep létesítése után teljesíthetik. Elhatározta a bizottság, hogy október 7-én ünnepi előadással fogja megülni a városi színház megnyitásának 40 éves fordulóját. Az ünnepség előkészítésére a bizottság Oláh Károly elnöklésével Komlóssy Dezsőt és Márk Endrét küldte ki, a kik az ünnepi műsort Zilahy szinigazgatóval megállapítják.

Római régiségek. Igen értékes, s római korból származó régiségeket találtak Magyar János birtokos földjén szőlőrigolozás közben, amelyeket átadtak a városi múzeumnak. Két tál került napvilágra tört állapotban, azonban könyvesse teljesen ép állapotban került felszínre. Ritka szép példány ez. Az edények mellett Lucius Verus korabeli ezüstpénz is felszínre került. Ez a római császár Krisztus születése után 170 esztendővel élt. Az edényekkel együtt pialterből készült tükör is napfényre került. Emberi maradványok, nem kerültek felszínre, alkalmasint teljesen elkorhadtak még a csontjai is.

Felhívás. (A város művelt közönségéhez az angol vendégek fogadása ügyében.) Angol vendégeink, mint már több ízben közölve volt, f. hó 26-án, szombaton este 10 óra 26 perckor érkeznek meg a vasutnál ünnepélyesen fogadtatnak. Ugy ezen fogadtatáshoz, mint a folyó hó 27-én vasárnap déli 1 órakor az „Angol Királynő”-ben tartandó társasbádkhoz és az azon nap este 7 órakor a „Nagyerdei Vigadó”-ban tartandó társasvacsorához minden érdeklődő urhölgy és ur szívesen láttatik. A társas ebédén egy-egy teríték ára borral együtt 5 korona. Így előre nem váltandó; a teríték árát mindenképp a helyszínén fizeti. A nagyerdei vacsorán az étkezés étlap szerint történik. — Igen óhajtott, — hogy városunk művelt közönsége ezen alkalomkor minél nagyobb számban jelenjék meg! Röviden jelzem, hogy f. hó 27-én reggel 8-kor reggeli és ismerkedés az „Angol Királynő”-ben, 9 kor isteni tiszteltet a Nagytemplomban, azután szobrait és az ev. ref. főiskola megtekintése. 1 órakor ebéd, d. u. 3-kor a gazdasági tanintézetbe kirándulás. 7-kor vacsora, 28-án reggel a Stern féle kefégyárban, továbbá az István gőzmalom és Margit fürdő megtekintése. 12 kor elutazás. Oláh Károly, városi tanácsnok.

Halálozások. Legutóbbi kimutatásunk óta a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba. Sas Sándorné ev. ref. 39 éves, Vojtek Margit r. kath. 10 hónapos, Molnár Mihály ev. ref. 23 éves, Bodnár Andrásné gör. kath. 28 éves, Kállai Imre ev. ref. 7 hónapos, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 19 éves, Kozma (utónevet nem kapott) ev. ref. 1 napos, Török István ev. ref. 17 hónapos, Csizsár Mihályné ev. rev. 75 éves, Gyenge József ev. ref. 20 éves, Szücs János ev. ref. 69 éves, Szilágyi György ev. ref. 58 éves, Kupfer József izraelita 64 éves, Szücs Róza ev. ref. 2 éves, Pincés Julianna ev. ref. 14 hónapos, Maszlai Jánosné gör. kath. 50 éves, Boros Ferencné ev. ref. 45 éves, Tóth Károly ev. ref. 20 éves, Takács Józsefné ev. ref. 29 éves, Bagosi Ferenc ev. ref. 29 éves, Balog Istvánné ev. ref. 85 éves, Kálmánci Sára ev. ref. 38 éves.

Dr. Kardos Samu Máramaroszigeten. A „Máramarosi Lapok” írják: dr. Kardos Samu debreceni ügyvéd, a jeles történetíró és publicista Máramaroszigeten időzik. Dr. Kardos Samut, mint a Wesselényiek életének lánglelkű íróját, bizta meg a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége azszal, hogy a nagy W. szötszórtan heverő szellemi hagyatékát, különös irodalmi és történelmi levelezését egybe gyűjtse és a M. T. A. megbízásából saját alá rendezze. Dr. Kardos Samu bár csak két hónappal ezelőtt kapta a megbízást, máris nagy szorgalommal kezdte a munkához, az ismeretlen adatok felkutatásához. Már felkereste Erdély mindazon nevezetesebb városait és főúri családjait, melyekkel a

nagy Wesselényi erősebb politikai és irodalmi összeköttetésben állott. Fölkutatta a Bánffyok, Jósikák, Telekiek és Wesselényiek leltárát, honnan kincsekkel megrakodva tért haza. Most Magyarország azon városait és és azok közlevéltárait kutatja, melyekkel Wesselényi politikai pályájának első korszakában, mint vándor patrióta, állott összeköttetésben Wesselényi Miklós a Perényiekkel és Lónyaiakkal is sűrű levelezésben állott — és így valószínű, hogy a vármegye és Lyceum gazdag levéltárában is lesznek — Wesselényi reliquiák találhatóak.

Vizvezeték és csatornázás. A vizvezeték és csatornázási bizottság ma délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: Körner Adolf tanácsnok, Acél Géza főmérnök, dr. Dóczy Emil alügyész, Debreceni Jenő gázgyári igazgató, dr. Fejér Ferenc és Tóth István bizottsági tagok. Ezen ülés által a vizvezeték és csatornázás ügy egy lépéssel előbbre haladt. A mai ülésen az e tárgyban eddig felvett jegyzőkönyvet hitelesítették és a szabályrendeletet véglegesen szövegezték. Rövid időn belül a jog- és pénzügyi bizottsághoz kerül az egész aktaesemő.

Tűz. Vezendi Bálint Uj-föld 61. sz. alatti háza és istállója pénteken este 10 órakor ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A ká 800 korona, de a biztosítás révén megtérül. A tűzhöz Publig Ernő tűzoltóparancsnok a készenléttel kivonult, de nem sikerült elfojtani a tüzet, amely hajnali 4 óráig égett.

Eljegyzések. Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalba kihirdetés végett jelentkeztek: Gaál Antal—özv. Kenyeres Péternével, Kiss Lajos—özv. Tokaji Gáborral, Piltz Márton—Kálmán Bertával, Bikfalvy Ernő—Szikszai Margittal, Bányai László—Böszörményi Máriával, Szina Sándor—Bobély Rózával, Ambrus Lajos—Lichtsetein Zsuzsannával.

Megtámadott vendéglős. Ma hajnali 1 órakor Bárány Ignác és Petrosisin Gyula nevű ügynökök berontottak Ujvárosi Márton Péterfia utcai vendéglőjébe, ahol a vendéglős és feleségét tetteg bántalmazták és becsületben sértették, majd egyikük nekiesett az üzletajtó két szárnyának és kidöntötte a sarkából mindkettőt. A vendéglős és felesége kimenekültek az utcára, onnan pedig a rendőrségre, ahol a garázda ügynököket feljelentették.

Az orvos balesete. Veszedelmes kutyája van Orosz István Bercesényi-utca 3. sz. a. lakosnak. A kutya pénteken délután megmarta a betegjéhez igyekvő dr. Varga Emil kerületi orvost. A kutyát megvizsgálták, de bár nem vészett, harapós természete miatt kiirtották. Az orvos sérülése nem veszélyes.

Népesedés. Az elmúlt héten a debreceni állami anyakönyvi hivatalba 50 születést jelentettek be, melyek közül 32 fiú 78 leány, ezzel szemben 42 halálozás történt. Ezek szerint 8 lélekkel szaporodott természetesen uton Debrecenben a lakosok száma.

Gyűlés az iparkamaránál. A kamara iparosztálya Serly Ede elnöklésével tegnap délután gyűlésezett. A jövő héten tartandó közgyűlés tárgyait készítették elő. Tárgyalatott a törvényhatósági ipartanácsok újra szervezése, a céspölgépesek megrendelés gyűjtési joga, egy kender kikészítő és egy agyagipari gyár alapításának ügye. — Nagyszámu ipari és iparjogi kérdésben adott az osztály ülés szakvéleményt. Több vásáregedélyezési, helypénzszabályzati és husárszabályozási kérdésben mondott még véleményt a gyűlés. A jövő hét elején (hétfőn) még a kamara számvevő bizottsága és közös bizottsági fog ülésézn.

Leütött favágó. Péntek este együtt mulatott négy napszámmossal Cirkó Ferenc Simonffy utca 37. szám a lakó favágó a Mezei féle Bocskay-téri bornérésben. Mula-tás közben összeszolalkozott társaival, a kik kilökték az utcára, majd után mentek Tóth Mihály, Halász I. és Takács János Nyil u. 121. sz. a. fuvarosok letaperték a földre, végül pedig a megtaposott embert Takács emberfej nagyságu terméskövel kétszer egy fejbe verte, hogy elájult. A sérült sebeit, a melyekből erősen vérzet, dr. Balkányi Emil orvos kötözte be. A leütött ember támadóit ma feljelentette.

Sertésszállítás. A földmivélsügyi kormány táviratilag megengedte Kovács Péter debreceni sertésbizátság, hogy veszes területéről 250 darab sertést szállíthasson Kőbányára.

Házasság kötéseik. Legutóbbi kimutatásunk óta a debreceni állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötettek a következők: Roth Abrahám—Groszmann Dab-rora, Emerich Zsigmond—Emerich Zelma, Fazekas Vilmos—Lincser Berta, Epstein Izidor—Friedl Lina, Szatke Ferenc—Rottinger Terézia, Debsy Miklós—Borza Julianna, Rozsa József—Polgári Julianna, Makay András—Szabó Zsófia, Hornyák István—Karsai Erzsébet, Varga János—Kerekes Mária, Kókovics Mihály—Gaál Julianna, Kovács Lajos—Hajdu Eszter, Takács Ferenc—Vig Mária, Nagy Lajos—Sárkány Julianna, Kun József—Takács Eszter, Sztók János—Bartha Anna, Szabó Sándor—Lőrinc Erzsébet, Pelei Imre—Nagy Mária, összesen 18 pár.

Eltűnt pásztorfiú. A kis Kniláth István 10 esztendő pásztorfiú Kovács István tanjai lakosnál szolgált és a tehenekegőrizte. E hó 18-án eltűnt a tanyáról és azóta nyoma veszett. Az édesanyja a városban lakik, de hozzá sem tért vissza. A kis tehénpásztort körözik.

Elmebajos betörő. A rendőrség már befejezte a vizsgálatot Nadányi Albert 41 éves elzűlött jegyzősegéd bűnygyében, aki a múlt héten a r. kath. plébániára betörési kísérletet követett el. A betörő igen előkelő bi-harmegyei földbirtokos családból való és nagyváradi születésű. Már ékszerlopásért 3 havi fogházat is ült, volt már az elmebetegek intézetében is hosszabb ideig. Meglopta az édes apját is 4000 korona erejéig. Az orvosi vizsgálat szerint beteges hajlamai vannak és cleptomániában szenved. Haza fogják szállítani illetőségi helyére.

Meglopott cseléd. Molnár Pál hely-nélküli cseléd az este hatalmasan berugott és ily állapotban a kabátját és cselédkönyvét ellopták tőle. A tolvajt a rendőrség nyomozza.

A kereskedő ifjak dalköre. — mint már jeleztük is — szeptember 2-án este tartja dalestélyét a nagyerdei Dobos pavillonban. A meghívók már széjjel küldettek, azonban ha valaki véletlenségből nem kapott volna s arra igényt tart, szíveskedjen Erdély István útkárhoz (Szabó Lajos fiai cég) fordulni. Ösmerve kereskedő ifjank jó kedélyét s táncolási kedvét, biztosan tudjuk, hogy a részt vevő babák kellemesen fognak vissza emlékezni az idei nyár eme záró mulatságára.

Ha a magyar mulat. A rendőrorjárat a hajnali órákban virágos kedvi társasággal találkozott, a melynek egyik tagja, Szabó József hatvan-utcai-kert II. járás 61. sz. a. kertész a hátán kecskelábat cipelt.

— Hol vette a kecskelábat? — kérdezték a rendőrök.

— Ugy vágta a hátamhoz a Késes-utcan és odaragadt — kedélyeskedett az atyafi.

Kitűnt azonban, hogy a kecskelábat Kerekes István kovácsműhelye elől vitte el. A rendőrök viz-szavíték a kecskelábat, de az atyafit feljelentették.

Carmelini-estély az Arany Bika mulatóban. Nagy érdeklődéssel néz a közönség a mulató mai előadása elé. Németh András direktornak, aki pár hét alatt annyira beletanult az igazgatásba, hogy anykiváló mulatót szervezett, amely egy régi igazgatónak is dicsőségére válnék, — sikerült megnyerni 3 napi vendégszereplésre Carmelinit, a Debreceben már ismert, kiváló bűvészt, — azt a Carmelinit, akit a közönség magas helyérek mellett nézhetett csak meg eddig. A régi tagok közül különösen Angela Dussi továbbá Luci, Ormai és Német Ferike Lujza aratnak naponta nagy sikert és sok tapsot. A férfi tagok közül Berényi, Vasvári komikusok, Little Karabin aratnak tetszést. Grünau Poldi, — az egy nagy smokk. — Itt említjük meg, hogy tekintettel a cirkusz okozta károokra, Németh András kitűnő társulatát, új tagokkal kiegészítve, — szeptember 6-áig tartja együtt.

x Dohányzsinog kartelen kiviteli, továbbá mindenféle zsák, ponyva, zsinog, juta kötél, asbest, gummi áruk és egyéb gazdasági cikkek kaphatók **Friedmann József**, Budapest, VI. Dessoeffy utca 5.

x Tisztelettel értesitem a n. érdemű közönséget, hogy Cimbalmot tanulni kívánókat elvállalom tanítani, kezdettől művészeti fokig jutányos árért. Továbbá Cimbalmok tiszta és tartós hangolását is elvállalom. Teljes tisztelettel maradtam Vad István. Lakásom: Széchenyi-u. 8. szám, Keresztépület.

x Oriási versengés folyik a különféle különlegességek között, melyek idegesség, álmatlanság, vérszegénység, étvágytalanság ellen ajánlatnak. Nem csodálkozunk, ha ezen bajok ellen leginkább a herkules sört használják, mert e kitűnő malátapátsó hatásos bizlaló is; gyengélkedőknél, lábadozóknál kiváló erősítő és a mellett nagyszerű asztali ital. Nagyon ajánlatos naponként inni anyáknak, kik szoptatnak, — mert az anyatejet szaporítja. Kapható minden jobb fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. Nagyban: Herkules sörfőzde, — Budapest, VII., Bothlen-tér 3. Saját érdekben igyek tehát a közönség legnagyobb része Herkules-sört!

x Antidol a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdje ismerőseit, hogy használta-e már az Antidol-t? a mely nagyszerű hatásért arany éremmel lett kitüntetve. Egy füvegcske ára 1 kor. 20 fill. és 35 ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható: Mihálovics, Grósz Nagy Ferenc, Murakózy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

TÁVIRATOK.

Uj harc küszöbén.

Budapest, augusztus 26. Mióta nyilvánosságra jutott, hogy a fejeváry kormány állandóan megmarad helyén és a nemzeti ellenállás megtörésére mindenféle eszközöz folyamodik, általánossá lett politikai körökben is, de az egész nemzetben, hogy a tulajdonképeni alkotmányharcnak most kell kitörnie. A törvényhatóságok készek a végsőre is; anyagi áldozatokat nyújtanak az esetleg felfüggesztendő tisztviselőknél. A törvénytelen kormánytól felbérelt hazátlan bitangok támadásaival szemben a koalíció körében felmerült az a terv, hogy az egyes választókerületekből küldöttségeket vezetnek fel a fővárosba. Ha ez sikerül, akkor szeptember 15-ikén a polgárság és a szoci-

álisták között heves összeütközések lesznek.

Budapest, augusztus 26. Az országos szocialista párt röpiratokat nyomtatott, amelyben felhívja a munkásokat, hogy szeptember 15-én jelenjenek meg a képviselőház előtt és azt vegyék körül. A röpiratot, melynek címe „A képviselőház körülzárása” az egész országba szétküldik.

Fejérváry marad.

Budapest, augusztus 26. A Budapesti Hírlap mai számában azt a szenzációs hírt közölte, hogy fejérváry Géza báró már legközelebb le fog mondani, s utódja Láng Lajos lesz. A lemondás oka megrendült egészségi állapota, s orvosai kívánságára szeptember tizenötödike előtt állását otthagyja. — Ez a hír beavatott forrás szerint nem felel meg a valóságnak. Valami alapja azonban mégis csak van. fejérváry ugyanis azt kérte a királytól, — hogy mentse föl és állítsa a kabinet élére lányi igazságtügyvezetőt. A király ennek teljesítését megtagadta, anélkül azonban, hogy az uralkodó erről a miniszterelnököt tudósította volna. Lányi ezért kihallgatásra ment Bécsbe, ahol tapintatosan tudatták vele a király elhatározását. Beszélnek különben arról is, hogy Lukács váltaná fel Fejérváryt. Ez a hír még nincs megcáfolva.

Az általános választói jogért.

Budapest, augusztus 26. Az általános titkos választói jog társadalmi úton való kiküzdése és törvénybeiktatása érdekében, országos liga van alakulóban. A liga alapítói a Társadalomtudományi Társaság, a Szabadgondolkodók egyesülete és a Társadalom Tudományi Olvasókör tagjai közül kerültek ki. Ma délelőtt felhívás jelent meg, amely az utcán osztogattak. A mozgalom megindító között vannak: Barabás Béla, Benedek János, Dési Géza, Rajk Aladár, Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos országgy. képviselők; Apáthy István, Vámbéry Armin, Yendassik Jenő, Pikler Gyula, Somló Bódog, Kossutányi Géza egyetemi tanárok és Szabolcska Mihály költő.

Az új kormány-programm.

Budapest, augusztus 26. Azokhoz a reformokhoz, a melyeket fejérváry a szeptember 25-én összetűlő képviselőháznak, mint csalétket fog benyújtani, újabban még hármat sorozott, azokhoz, amelyeket tegnap e helyen felsoroltunk. Az egyik az állami tisztviselők szolgálati pragmatikája, a másik az adómentes létminimum behozataláról szól, a harmadik törvényjavaslat pedig az ingyenes köteles népiskolázás felállítására.

Névmagyarosító rabbi.

Budapest, augusztus 26. Az új budapesti zsidó rabbi dr. Handler Simon „Hajdu”-ra változtatta nevét. E név alatt már irodalmilag is működött s szép sikereket szerzett.

Az agyonszurt nyomdász.

Kassa, augusztus 26. Az éjjel elhunyt Klein Lipót faktort ma délután boncolták fel és holnap délelőtt temetik. A városban az izgatottság fokozódik. Holnap tüntetéseket várnak.

Budapesti gabonatözsde.

Déli zárlat.

Budapest, augusztus 26. Tíz-tizenöt fillérel olcsóbb áron elkelt 20 ezer mma. buza. Határidő-üzlet: buza októberre 15.72, rozs októberre 12.84, zab októberre 12.14, tengeri augusztusra 16.80.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.
Magyarosította: Szabó Antal. 85.
— Mit, ön kétkedik?
— Mindenesetre, csak azon csodálkozom, hogy ön, kinek oly jó és tiszta szemé vannak, oly rövidlátó.
— Kérem, legyen szives, vezessen, ha ön élesebben lát.
— A fátol sem nem barátságos, sem nem rokonságot rejt.
— Hanem?
— Szerelmet uram!
— Az égre! Tehát Camillia?
— Soha nem tudtam elgondolni, hogy mi végre van oly jelentékeny összegekre szüksége a szegény Signorának, melyeket néhány nap óta kellett számára felhajtásonom. Most már meg van fejtve előttem a talány.
— Én értem, valóban értem hozott volna a jó gyermek ilyen nagy áldozatot?
— Nincs oly nagy áldozat, melyet a szerelem meg ne hozna.
— De megvetésreméltó az olyan férfi, ki az oly áldozatot elfogadja. Megyek, rohanok hozzá kötelességem.
— Hallgatni, és a kedves gyermek gyöngéd érzelmeit meg nem sérteni. Különb, a mint ő ismeren, határozottan elfogja tagadni. Hiszen ön lassankint visszaszadja neki a kölesönt, s ha önnek péáze nincs hiszen vannak nekem forrásaim, s Erlens-tein bankházát nélkülözhetjük!
— Nyomorult!
— Azt hiszem, hogy gyámleányára is neheztel, annak ön iránti szerelme miatt. Ezt sem látogatja már meg, mióta kedvese termében banchálikat ünnepel. Ma galád fogalása győzelmét ünnepli ott.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A svájci kereskedelmi szerződés. Bernből jelentik, hogy a svájci szövetségi tanács Ausztria-Magyarországnak egy oly ajánlatot tett, melynek értelmében Svájc az év végéig a jelenlegi vámtételeit hagyja érvényben, minek ellenében Ausztria-Magyarország a mostani vámtételeit a német kereskedelmi szerződés életbeléptetéséig, tehát 1906. március 1-ig fentartja. Eredetileg Ausztria-Magyarország azt az ajánlatot tette, hogy Svájc vámtételeit 1906. március 1-ig hagyja érvényben, mit azonban a szövetségi tanács azért nem fogadhatott el, mert Svájc új használati vámtarifája 1906. évi január elsőjével életbe lép.

Az érmelléki országos szőlőszeti és borászati kongresszus. A szeptember 5., 6. és 7-én Székelyhidon megtartandó kongresszus diszelnökeivé választottak: Drányi Ignác dr., volt földművelésügyi miniszter, Dobokay Lajos miniszter. tanácsos, Fraknói Vilmos dr. püspök, Stubenberg József gróf nagybirtokos és Zichy Jenő gróf orsz. képviselő. A kongresszus elnöke: Molnár Akos orsz. képviselő, társelnök pedig Ballassa István, vincer-képezdei igazgató. A kongresszus programja — különösen Molnár Akos elnök fáradhatatlan tevékenysége folytán — olyan gazdag, hogy az a magyar szőlőbirtokosok, s általában a gazdák, kereskedők, vendéglősök, szóval az összes érdekeltek figyelmét a legészesebb körben hivatva van felbreszteni. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a képviselőház elnöke felhívta az országgyűlési képviselők figyelmét e nagyjelentőségű kongresszusra, akik előreláthatólag tehát nagy számban meg is látogatják ez alkalomból Székelyhid városát, mely egyébként az összes kongresszusi tagokat a város vendégeinek tekinti, s azok elszállásolásáról is gondoskodik. Közlelbi felvilágosításokat a kongresszusi társasági iroda ad Székelyhidon.

Az osztrák juttagyár Magyarországon. Az osztrák juttagyár részvény-társaság a vasmegyei Rum község előljárásával és több ottani nagybirtokossal tárgyalásokat folytat a Rába folyó kihasználható vízerejének megvétele tárgyában a végből, hogy ugyane vidéken egy magyarországi főgyártelepet állíthassanak fel. Bécsi értesülés szerint a vizezők átengedéséért 160 ezer koronát ajánl fel a társaság, mely összeg azonban, ha az önálló vámtérület létrejön Ausztria és Magyarország közt, további száz-ezer koronával felemeltetik. A tárgyalásokat legközelebb befejezik.

A máramarosi gyümölcstermés. A gyümölcstermés Máramarosban az idén gyöngé. Jóformán csak Téső községben van gyümölcs. A gyümölcshiány volt rugója annak, hogy e hó 18-án Máramarosszigeten értekezletet tartottak, amelyen Pirkner miniszteri tanácsos és a budapesti árucarnok igazgatója is jelen volt, amelyen azokkal a kérdésekkel foglalkoztak, hogy a gyümölcstermelés és a gyümölcs értékesítése érdekében milyen intézkedéseket tehetnek. Az áru-raktárak eszméjét vetették föl, ahol a gyümölcset összegyűjtik és onnan egy helyről értékesítik.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. augusztus 26.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi: Nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) ————— fillérig. Öreg közép (párónként 300-400 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. Fialat nehéz (párónként 300 kilogramm felüli súlyban) ————— fillérig. Fialat közép (párónként 250-300 kilogramm terjedő súlyban) 142-143 fillérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 142-143 fillérig. — II. Magyarországi: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) ————— fillérig. Közép (párónként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) 143-144 fillérig. Közép (párónként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 142-143 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 141-143 fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (párónként 240 kilogramm felüli súlyban) ————— fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) ————— fillérig. Közép (párónként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) ————— fillérig. A bizott sertés üzletirányzata változatlanul szilárd.

Nyílt-tér.

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szeretnék vegyíteni, mindenképp ezt a

MATTONI FELE

GISSHÜBLER

legjobb és legfinnyóbb

SAVANYÚVÍZ

szilárdított. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak kellemes, fogorvos-mellékhatást ad, annálkül, hogy az italot tovább tartandó.

MATTONI FELE

BUDAI

KESERŰVÍZ

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárban és flaszterkereskedésben.

Egy nagy magyar oszlállysorsjegy

főgyűjtőde állandó, ügyes és tisztességes

viszonteladókát

előnyös feltételek mellett keres. Ajánlatok L. B. 558 alatt Haasenstejn és Vagler céghez Budapest Dorotya-u. 9. Intézendők.

Szliács-Acélfürdő
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig

Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, vesebajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.**

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utolsó utazásban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgye)

Kérjen prospektust!

Tipus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkifejtőbb, a legolcsóbb és a legkisebb vizszűrője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Amerika, Angol, Belgium és Németországban több százezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltehető.

Egy darab ára használati utasítással **K 22.50**

Kapható: **AUERIGNAC-nál** Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz. Telefon 55-38.

a NOXALL JR magyarhoni kizárólagos lerakata, valamint minden műszaki és jobb vaskereskedésben.

Nélkülözhetlen minden háztartásban.

GLEICHENBERG
Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek működésében és azok következményeiben, különösen asztmában, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseiben, vérszegénységben.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalimuriat, savanyúvíz). Diétetikus asztalital-Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyúvíz). Remete-forrás (tisztá vastartalmu savanyúvíz), fenyő-, gyög- és források belélegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május-élejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműk, zsebkezdők, harisnyák, paplanok, matrácok, pokrócok, (flanell takarók) és ágysteritők, legnagyobb választékban és legjutányosabb áron kaphatók

KARDOS LÁSZLÓ

vászon, fehérnemű és kelengye üzletében Debrecen Kossuth-u. 9.

Alapított 1831. évben.

Hirdetések művészi illusztrálása, szövegezése, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések feljelen díjtalanul.

JÓ REKLM BIZTOS SIKER

GOLDBERGER AV.

BUDAPEST, VÁG. ORG. 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Mattoni

Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig

Kiváló gyógyhatással bír

ól bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészségemértékvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Amerikába

hajó indul Havre-ból minden szombaton.

Francia utvonal.

Kényelmes, gyors utazás, kitűnő ellátás borral és likőrrel.

Menetjegyek minden állomásra a különböző amerikai vasut-vonalakra eredeti áron.

Közé'ebbi felvilágosítással ingyen és bérmentesen

Französische Linie
Wien, IV. Weyringer Gasse 8.

Buziás fürdő

Medico-mechanikai Zanderintézet

szívbeteg részére

NYITVA: május 15-től szeptember 15-ig.

Vezető orvos: DR. SUGAR REZSŐ.
Szívbántalmak szakorvosa: NŐORVOS.

Élőrendű gyártmány!

Évenként készül 61000 darab

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárúsító:

Keszler A. műszerész
Debrecen,
Városi bérház.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor

Pompás motoronir-Gloria-eziszt óra. 3 erős fedőlel-
ugró borítékkal, gazdagon vésvé, pompásan járó,
8 évi jót állás mellett, utánvéttel csakis
7 korona.

Uhrenf. J. König.
Wien, VII. Westbahnestr. 36/72.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni!

Napernyők

az előrehaladt időny miatt

bámulatos olcsón
szerezhetők be

Első debreczeni
Ernyőgyár

raktárában

DEBRECEN, Piacz-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni!

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁRI!

A szezonban óriási mennyi-
ség szőnyeg maradék halmo-
zódott fel, melyből feltűnő ol-
csó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is
beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári időnyből visszamaradt
szerb vásznak, kartonok, batisztok,
zsefiek, delinekből s fekete és színes
gyapju szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradó

fél áron kapható.

Színes napernyők beszerzési gyári
árban tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 méter divatos bluz-selyem 40 kr.

drb. jóminőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt.

1 méter mintázott francia batiszt 35 kr.

Jelzálogkölcsonők

(ujak és konvertálások) igen előnyö-
sen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék
elhelyezése által. — Uradalmak, birto-
kok és házakon kívül gyárak és ipar-
telepek is elfogadtnak jelzálogul. Le-
vélbeli megkereséseket továbbít. Ostear-
seopáihé Presse kiadóhivatal Budapest,
Kaziney-utca 2.

A vegyileg megvizsgált, amellet hatóságilag az
arozbőrré ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen
arozszőrt gyökereitől, anélkül, hogy az arozbőrnek
legkevésbé is ártana és az aroznak megadja az üde-
séget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett
eszközzel

Scmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

Legjobb bajszsodró a híres
DEBRECENI
„CIVIS“ bajszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nödteti
a bajszot!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Te

sohasem találsz hathatósabb és jobb
bőrápoló szert mitesszerek, hőségkiüté-
sek elmulasztására és kellemes arc szín
elérésére, mint a

Bergmann-féle Illiomtejszappan

(védjegy: két hegymászó.)

Bergmann és Társa Teschen

Kapható darabonként 80 fillérért:

Grósz Nagy Ferenc.
gyógyszertárában.

ELSŐRANGU HIRNEVES

OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

EGÉSZ MAGYARORSZÁG ÉS MELEXARTUMÁNYAI TERÜLETÉRE

ELKÁN ÉS BOSSÁNYI

BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.

TELEFON: 13 — 19. ★ Sürgőnyezim: ELGESS BPEST.

Szállítanak kitűnő minőségű Portland és Roman
cementet a piaci áron alul legkedvezőbb feltételek
mellett.

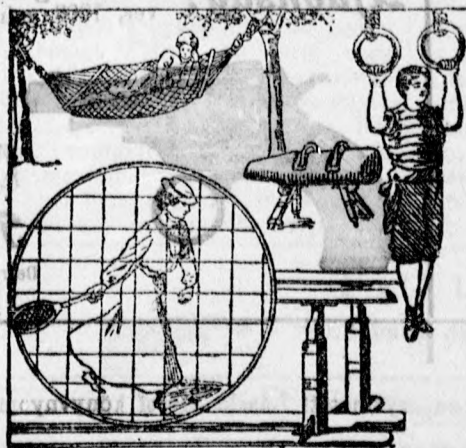
ÉPÍTŐMESTEREK

BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK

CEMENTÁRU-GYÁROK

ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDŐK

szájt jól felfogott érdeklődésben kértnek cementárúkeres-
kedők részéről, hogy a fenti vállalatok által készített
leték beszerzését és az azonos típusú árutól való megkülönböztetés
tartani, mert az azonos kellemes helyrehozásunk, hogy
1906. évi szállításhoz igen előnyös kötésűket csinálhatunk

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék

tornaszeköz, függőágy, kerítőháló, tekejáték, seák,
ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb magán-
ható beszerzési forrása.

Saffer Antal

sport-eszközök és kábelgyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltos. 133.

(Károlyi városi épület) a Hajó-udvarnál szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„Debrecen“
telefon száma
412.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert érettség nemmi-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Ásókát az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelölésével azánál négy hét alatt címzettjük el nem vissz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Gyönyörű uszkar
kutyá eladó. Felvilágosítással szolgálunk Tiszeháromváros utca 7 szám alatt.

Egy jól jövedelmező
fűszer üzlet, hol a be rendezés a helyi gazdák más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóban.

Hölgyek
tanácsot és segíty nyernek, szülés esetén felvétetnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás.—Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

Intelligens, fess
leány házasság céljából hozzá illő uri emberrel óhajt megismerkedni tizezerkorona hozományyal. Leveleket kérem „Arvaleány18” jellege alatt a kiadóhivatalba. 3 549.

Thiel-s féle soványító tea
közismert hathatós különlegesség elhízottak részére. Csomagja 2 korona. Kapható Török József gyógyszerterében Budapest, Király-utca 12 sz. 123.

Egy csinos
fiatal ember ismeretség hiánya miatt ezután óhajt megismerkedni komoly szándékból egy csinos fiatal leánnyal. Leveleket „Első szerelem” jellegre kiadókba kér.

Férfiak!
Ki lenne hajlandó egy bánatos szöke özvegy asszonyt megvigasztalni? Az írjon „Özvegy vagyok, özvegy” jellege alatt a kiadóhivatalba.

Kimérőnek
felvétetik 16—17 éves, jó házból való fiú a szülőségében Csapó-u. 7 szám.

„Augusztának”
levele van kiadóhivatalunkban.

Egy kirakat
rolióval megvétele keresetlik Bővebbet a kiadóhivatalban. 94—8

Dohány tüzade
megvétele keresetlik vagy megfelelő helyiség. Cim a kiadóhivatalban.

Intelligens
fiatal uri lány pénztárnok-női, vagy hasonló állást azonnal elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

100 hl. saját termesztési
kezelésű kintinó Sesta kertü bor akár egy somában, akár beöle 50 litert meghaladó mennyiség eladó. Cim a kiadó hivatalban.

Megbízható
nős ember ki 4—500 korona óvadékkal rendelkezik, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. cim a kiadóhivatalban.

Ha egészséges és hosszú életü akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti” gyógsavanyúvizet
Magyarország giesshüblje!!
Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógviz üveggel együtt **32 fillér**
üvegeket visszavesszük: **12 ”**
1/2 lt. „Répáti” gyógviz üveggel együtt **23 fillér**
üvegeket visszavesszük: **7 ”**

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon 323.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkotórészeketől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva.

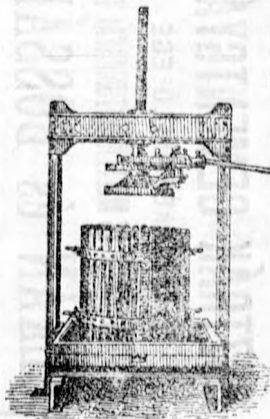

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

„URSUS” a legtökéletesebb vasgerenda szerkezetü szabadalmazott borsajó. Felsőnyomással, a torköly egy darabban vehető le a must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfekedése kizáva. Legmagasabb nyomóképesség. **Honi gyártmány.**

Budweisz-iés honi gyártmányu **porcellán** valamint meidingerköpeny-és öntöttvas **kályhák**, minden szerkezetü vas és porcellán burkolatu **konyhák.**

Vadászfegyverek és felszerelések, revolverek, hüvelyek és töltények. **Lőpor áruda.**

Újdonság! **Browning** rendszerü ismétlő fegyver, 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula.

Debrecen, Piac-utca 20—27. sz.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszer gyöngéledők, vérszegények és lábadozóknak részére. Étvágyerjesztő, idegerősítő szer.

Kiválóan jó ízü.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.
Kapható: J. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. ü. 2 K. 60 fill-ér
1 „ 4 „ 80 „